

جایگاه حضرت فاطمه (س) در سوره دهر

راجع به شخصیت والای حضرت فاطمه (س) بیش از پنجاه آیه قرآن تأویل و تفسیر شده است.

راجع به شخصیت والای حضرت فاطمه (س) بیش از پنجاه آیه قرآن تأویل و تفسیر شده است. این نوشتار تحت عنوان جایگاه فاطمه در سوره دهر به رشته تحریر درآمد و نگارنده در پی آن است که با استفاده از سوره مبارکه دهر، گذری بر شخصیت و عظمت و فضائل والای حضرت صدیقه کبری (س) داشته و عناوینی از قبیل موقعیت زمانی و مکانی سوره- شأن نزول- تفسیر آیات مربوطه- فاطمه برترین بانوی جهان- بانوی بهشتی - مقام قرب فاطمه نزد خدا و... مورد بحث قرار گرفته و سپس فاطمه زهرا (س) بعنوان برترین و جامع‌ترین الگو عالم بشریت در همه ابعاد زندگی (سجاده بندگی، جلوه‌گاه وارستگی، عرصه وظائف خانوادگی، حیا، عفاف، حجاب، ایثار، انفاق، ساده زیستی و جبهه فرهنگی، سیاسی...) برای همه عصرها، نسل‌ها معرفی گردید. چه اینکه فاطمه (س) همچون کوثر بیکران الهی به عنوان اسوه و الگوی بی نظیر همیشه سرسبز و حیات‌بخش استمرار داشته و درس و عبرتی برای همه عصرها و نسل‌ها در طول تاریخ خواهد بود.

مقدمه:

سخن گفتن از شخصیت بی‌نظیر فاطمه (س) شمع بهشتی می‌خواهد، چه اینکه پیامبر خدا فرمود:

كلما اشتقت الي رائحة الجنة شمنت رائحة ابنتي فاطمه (س) [1]

هر زمان مشتاق بوی بهشت می‌شوم دخترم فاطمه (س) را می‌بویم و بوی بهشت از او استشمام می‌کنم.

در روایتی که فریقین بر آن تأکید دارند پیامبر خدا (ص) در شب معراج از بهشت عبور می‌کرد، جبرئیل امین از میوه درخت طوبی به آن حضرت داد و هنگامی که به زمین بازگشت نطفه فاطمه (س) از آن میوه بهشتی منعقد شد [2]. بانویی که در شمار معصومین است. [3] خود معصومه، پدر معصوم، شوهر معصوم، فرزندان معصوم می‌باشند.

بانویی که محبت او و خاندان او مزد رسالت و از فرائض دینی بشمار می‌آید [4].

صدیقه طاهره ای که مظهر رضای الهی و غضب ربوبی است. [5]

و مدال افتخار سیده نساء العالمین را در آفرینش به خود اختصاص داده است. [6]

اگر چه پیرامون شخصیت آسمانی بانوی بانوان جهان حضرت فاطمه زهرا (س) بسی کتابها نگاشته شده و فراوان سخن رانده شده است، اما گویا اگر هزاران برابر آن نیز قلم زده و سخن گفته شود باز قطره‌ای در مقابل اقیانوس بی کرانه فضیلت‌هایش می‌باشد.

به تعبیر حکیمانه حضرت آیت الله جوادی آملی، گفتار و نوشتار هر چه بلند و

پر معنا و نغز و رسا باشد، توان معرفی شخصیتی که اصلش از عالم ملکوت و شاخ و برگش در جهان ناسوت گسترده است را ندارد [7]. عارفی همچون حضرت امام خمینی ره با آن جایگاه علمی و عرفانی‌اش از درک عظمت و مقام والای حضرت زهرا (س) اظهار عجز و ناتوانی کرد و فرمود: هر کس با هر بینش درباره او سخن گفته است از عهده ستایش او بر نیامده است. چونکه دریا را در کوزه‌ای نتوان گنجاند [8].

فضل زهرا را بشرکی توان احصا کرد / قطره را قدرت نباشد وصف از دریا کند

و من خود را قاصر می‌دانم در مورد حضرت صدیقه ذکری‌کنم [9] فاطمه به مرتبه‌ای رسیده است که دست همه از او کوتاه است. حضرت فاطمه یک فرد معمولی نبود بلکه یک موجود ملکوتی است که در عالم به صورت انسان ظاهر شده است. موجودی الهی جبروتی در صورت یک زن ظاهر شده است.

زنی که تمام خاصه‌های انبیاء در اوست، زنی که اگر مرد بود نبی بود، زنی که اگر مرد بود جایی رسول الله (ص) بود [10].

ما را کجا به کوی تو ممکن بود وصول / کانجا خیال را نبود قدرت نزول

در وصف ذات پاک و کرامات بی‌حدت/ گردیده نطق الکن و حیران شود عقول [11]

فهرست منابع و مأخذ

1- قرآن کریم

2- نهج البلاغه

3- تفسیر مجمع البیان-علامه طبرسی منشورات مکتبه آیه العظمی مرعشی نجفی قم- 1403 هـ. ش

4- تفسیر المیزان - علامه طباطبائی- انتشارات جامعه مدرسین قم.

5- تفسیر کبیر- فخر رازی - نشر مکتب الاعلام الاسلامی -

چهارم 1413 هـ. ق

6- تفسیر کشاف - محمود زمخشری - انتشارات دارالفکر -

بیروت - اول - 1397 هـ. ق

7- تفسیر روح المعانی - سید محمود آلوسی - دار احیاء التراث العربی - بیروت

8- الجامع لاحکام القرآن - محمد قرطبی - دار احیاء التراث العربی - بیروت - 1405 هـ. ق

9- تفسیر نمونه - ناصر مکارم شیرازی- دارالکتب الاسلامیه تهران هشتم- 1369 هـ. ش

10- درالمنثور-جلال الدین سیوطی-منشورات آیت الله العظمی مرعشی نجفی-قم-04 هـ. ق

11- بحارالانوار- محمدباقر مجلسی- مؤسسه الوفاء بیروت، لبنان 1404 هـ. ق

12- الغدیر- علامه امینی - دارالکتب الاسلامیه - تهران - پنجم 1371 هـ. ش

13- مستدرک الصحیحین - الحاکم النیشابوری - بیروت - دارالمعرفه

14- زهرا برترین بانوی جهان- ناصر مکارم شیرازی-انتشارات سرور- قم-ششم-1380-هـ. ش

15- سرچشمه اندیشه، عبدالله جوادی آملی- مرکز نشر اسراء قم- اول- 1382 هـ. ش

16- صحیفه امام خمینی- مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی -

تهران اول 1378 هـ. ش

17- حدیث ولایت - سید علی خامنه‌ای- انتشارات امیر کبیر-

تهران - سوم- 1377 هـ. ش

پی نوشت:

[1] - بحارالانوار، ج 43، ص 5- درالمنثور ذیل آیه 1، اسراء

[2] - زهرا برترین بانوی جهان، ص 20 و درالمنثور ذیل آیه 1، اسراء

[3] - آیه تطهیر- علامه حسن زاده آملی در هزار و یک نکته فرمود: امام فخر رازی که مشهور به امام المشککین است و در هر مسئله شک

کرده در مورد عصمت فاطمه زهرا (س) تسلیم محض است.(نکته 748)

[4] - قل لا اسئلكم علیه اجر الا الموده فی القربی- شوری آیه 23- امام شافعی پیشوای فرقه شافعیان در این باره چنین سروده است:

یا اهل بیت رسول الله حبکم فرض من الله فی القرآن انزلہ (ای اهل بیت رسول خدا دوستی شما واجب است که در قرآن نازل شده

است.

[5] - ان الله یغضب لغضب فاطمه و یرضی لرضاه. بحارالانوار ج 43 ص 19- و مستدرک الصحیحین ج 3 ص 153

[6] - زهرا برترین بانوی جهان ص 78- الدر المنثور ذیل آیه 42 آل عمران

[7] - سرچشمه اندیشه، ج 2، ص 99

[8] - صحیفه نور ج 12 ص 72 قسمتی از پیام امام خمینی ره

در تاریخ 59/2/15

[9] - صحیفه امام ج 20 ص 4

[10] - صحیفه امام ج 7 ص 337-338

[11] - مناقب فاطمی ص 78